

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«Україна в творчості польських позитивістів»

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – польська

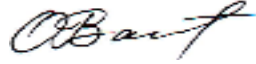
Освітня програма: Сучасні філологічні студії (польська мова і друга
іноземна мова): лінгвістика і перекладознавство

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху
Семестр	II семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин, у тому числі: Лекції – 0 годин. Практичні заняття – 30 годин. Самостійна робота – 60 годин.
Мова викладання	українська / польська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	<i>Предметом</i> дисципліни є тематика України в творчості польських позитивістів. Тематика українських подій середини XVII ст. набула популярності у польському історичному романі останньої чверті XIX століття. Протягом 80-х років XIX століття з-під пера видатних польських письменників вийшли чотири історичні романи, присвячені цій добі.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою курсу є з'ясувати причини і підходи окремих митців до української сторінки польської історії. Однією з передумов було назрівання у польському суспільному дискурсі трансформації традиційного міфу України, який раніше свідчив про романтичну країну, символічний простір свободи, колицку лицарства, але при цьому невід'ємну складову духовного красвиду Речі Посполитої, елемент її гордості, основу національного топосу «муру християнства».
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення цього курсу студент повинен з'ясувати причини вагомого місця України в тематиці творів польських позитивістів; простежити еволюцію образу козака та українця у творах польських позитивістів; ознайомитись з трансформацією традиційного міфу України; дослідити всі різновиди української тематики у польській літературі періоду позитивізму; простежити життєвий та творчий шлях письменників-позитивістів, які писали про Україну; познайомитись та дослідити історичні романи XIX століття, написані на українську тематику (Теодор Томаш Еж «З бурхливої хвилі» (1880-1882), Генрик Сенкевич «Вогнем і мечем» (1883-1884), Юзеф Ігнацій Крашевський «На королівському дворі: часи Владислава VI» (1885) і «Божий гнів: часи Яна Казимира»(1886).
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> – ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. – ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. – ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою; – ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. – ЗК 14. Здатність використовувати отримані знання для формування світоглядної та громадянської позиції. – ЗК 15. Уміння вести наукові й професійні дискусії польською та другою іноземною мовою, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів. <i>фахових компетентностей (ФК):</i> – ФК 1. Здатність вільно орієнтуватись в різних лінгвістичних напрямках і школах. – ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти її еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. – ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. – ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних

	<p>і новітніх методологічних принципів.</p> <ul style="list-style-type: none"> – ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. – ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. – ФК 9. Здатність до застосування на практиці знань про соціокультурні особливості країн, мови яких вивчаються, культурні цінності та морально-етнічні норми тощо. – ФК 10. Володіння методикою педагогічної інтерпретації художнього твору у суспільно-історичному, культурно-цивілізаційному, індивідуально-авторському контексті. – ФК 12. Здатність ефективно спілкуватися польською та другою іноземною мовами в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях.
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 60 год.</p>
Тематика навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Польські теоретики позитивізму (О. Свентоховський, П. Хмельовський, Г. Маркевич). Тема 2. Тематика українських подій середини XVII ст. Тема 3. «Свій-чужий» як художні маркери поліетнічного соціуму: проблеми збірної ідентичності. Тема 4. Образ українця та козака у творах польських позитивістів. Тема 5. Юзеф Крашевський і Україна, Міхал Чайковський, Францішек Равіта-Гавронський тощо.</p>
Передумови вивчення дисципліни	<p>Успішне опанування курсів «Польська мова», «Українська література в світовому контексті», «Історія польської літератури», «Історія Польщі».</p>
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p>Основна (базова):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Брацка М. Польська проза 40-80-х років XIX століття: міф – історія – цінності. Монографія / М.Брацка. – К.: Талком, 2013. – 360 с. - Булаховська Ю. До проблеми сприйняття в Україні польської художньої прози XIX ст.: (Ю. Крашевський, Г. Сенкевич) // Романтизм: між Україною та Польщею : зб. наук. пр. — Київ, 2003. — С. 281–289. - Вервес Г. Польська література і Україна. – К., 1985. – 381с. - Грабович Г. Польсько-українські літературні взаємини: питання культурної перспективи // Грабович Г. До історії української літератури. – К.: Основи, 1997. – 604 с. - Радішевський Р. Юзеф-Ігнацій Крашевський: діалог із Україною. — Вінниця: Едельвейс і К., 2012. - Яковенко Я. Образ України у кресовому міфі Францішека Равіта-Гавронського (od Poznania do Kijowa wszędzie Polska jednakowa, na krasnym dworze). Teka komisji polskoukraińskich związków kulturowych oddział pan w lublinie. — Lublin, 2017. — S. 75–87. - Danek W. Powieści historyczne Józefa Ignacego Kraszewskiego. – Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1966. - Jakubowska-Krawczyk K. Kształtowanie się tożsamości narodowej a obraz Polaka i Ukraińca w polskiej i ukraińskiej literaturze z połowy XIX wieku. — Warszawa-Ivano-Frankivs'k, 2015. — 243 s. - Szelażyk-Komenda O. Beletrystyka Franciszka Rawity-Gawrońskiego na tle polskiej powieści historycznej o tematyce ukraińskiej. — Uniwersytet Jagielloński, 2007. <p>Додаткова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Брацка М. Польська проза 40–80-х років XIX століття: міф–історія–цінності: монографія. — Київ: Талком, 2013. — 360 с. - Кирчів Р. Український фольклор у польській літературі (період романтизму). — Київ: Наук. думка, 1971. - Ромашенко Л. Теодор-Томаш Єж і його роман «З бурхливої хвилі»: повернення із забуття // КПС. — 2010. — Т. XVI. — С. 211–225. - Baculewski Jan, Kulczycka – Saloni Janina. Historiografia polskiego pozytywizmu. Wrocław 1951. – 88 s. - Budrewicz T., Sobieraj T. W sprawie przełomu pozytywistycznego. Spory krytyczne wokół «Zarysu literatury polskiej z ostatnich lat szesnastu» Piotra Chmielowskiego. – Poznań: Wyd – wo Poznańskiego Towarzystwa przyjaciół nauk, 2015. – 258 s. - Chmielowski P. Pisma krytycznoliterackie. Państwowy Instytut Wydawniczy. Warszawa. 1961. — 585 s. - Markiewicz H. Pozytywizm / H. Markiewicz. — Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN, 1999. — 612 s. <p>Додаткові ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: https://slovphilology.knlu.edu.ua/ – Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua – Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: http://surl.li/howuj

Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Яковенко Яніна Василівна, доктор філософії Доцент кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	https://slovphilology.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри



проф. Валігура О. Р.

Викладач



доц. Яковенко Я.В.